

Razvoj in rast

Vsak začetek (in konec) gledamo skozi časovno dimenzijo. Ta teče v svojo (nes)končnost, ki jo človek zaokrožuje v določena časovna obdobja. Poskušamo si odgovoriti na vprašanja, kaj je za nami in kaj naj bi bilo pred nami. Tu pa nismo pomembni le sami, temveč to kar nas obdaja in nam zagotavlja obstoj.

● USTANAVLJANJE IN ORGANIZIRANJE 1947–1964

Povojni razvoj industrijske dejavnosti v Jugoslaviji in Sloveniji temelji na osnovah, ki so ostale iz predvojne in vojne časa. Za razvoj posameznih dejavnosti služijo nacionalizirane obrtne in industrijske delavnice. Sam razmah posamezne panoge ali dejavnosti je odvisen od potreb in določenih prednosti, ki jih imajo panoge za razvoj industrije in gospodarstva. Posamezne enote in podjetja se ustanavljajo in organizirajo zaokrožujo.

1947 februar – Odločba OLO Kranj o ustanovitvi Montažnega podjetja Toplovod s sedežem v Kranju.

1947 november – Odločba vlade LRS, s katero postane Toplovod podjetje republiškega pomena.

1948 – K Toplovodu se priključijo 6 manjših podjetij.

1948 maj – Sedež podjetja se preseli iz Kranja v Ljubljano.

1949 junij – Ministrstvo za industrijo ustanovi podjetje Elektrosignal iz podjetja Telprom in montažne dejavnosti Elektrotehne.

1949 september – Ustanovljena vajeniška šola instalacijske stroke v Kranju.

1950 julij – Izvoljen prvi delavski svet.

1951 – Ministrstvo za gradnje priključilo Toplovodu Elektroobrat s 25 delavci.

1954 – Ustanovljena projektirnica v Ljubljani.

1960 – V Toplovodu se oblikuje zaokrožena podoba štirih ekonomskih enot.

1963 april – Združitev Toplovoda in Elektrosignala v novo podjetje Toplovod – Elektrosignal.

1964 januar – Preimenovanje podjetja v INDUSTRIJSKO MONTAŽNO PODJETJE – IMP.

● POVEZOVANJE IN ŠIRITEV 1965–1978

Ustanovitev projektirnice, ki poleg projektiranja opravlja tudi razvojno raziskovalno funkcijo, ter izpopolnjevanje strokovnjakov v Švici, Avstriji in Nemčiji, pomeni pripravo

za vključevanje v mednarodno delitev dela. V začetku 60-ih let se IMP vključuje v investicijska dela v tujini. Začenja kot podizvajalec del znanih tujih montažnih podjetij. Kasneje prevzema samostojna dela v okviru večjih investicijskih del.

Sedemdeseta leta pomenijo čas ustavnih sprememb in sprejetja zakona o združenem delu. Na podlagi teh temeljnih dokumentov naše družbe prihaja do povezovanja organizacij združenega dela v zaokrožene celote, tako v ekonomskem kot proizvodnem smislu. V te procese je vključen tudi IMP kot nosilec montažne dejavnosti v Sloveniji.

1965 – Ustanovljena služba za uvoz, izvoz in dela v tujini, iz katere se kasneje razvije IMP Inženiring.

1965 avgust – Priključitev Agroservisa. IMP preseli v Ivančno gorico Ilvarno iz Ljubljane Trata).

1970 – Organiziranih 10 delovnih skupin za dela v tujini.

1973 marec – Priključitev Simplexa iz Idrije (današnji IMP TIO).

1973 julij – Podpisan sporazum o združitvi 8 TOZD in delovne skupnosti v delovno organizacijo IMP.

1975 – Nadaljnje pripojitve:

Strojno kovinsko podjetje SKIP Ljubljana

Blisk, Murska Sobota

Elektrokovinar, Ptuj

združitev Elektrodivigala in Dvigalotehne ter pripojitev

– današnje IMP Dvigalo.

1975 – Nova tovarna Stikalne opreme v Slovenskih Konjicah.

1975 – Prevzem del na dveh tovarnah papirja v Iraku (prodor v tretji svet).

1977 – februar – Pripojitev elektro in kovinske industrije Panonija Murska Sobota.

1978 januar – IMP se preoblikuje v sestavljeno organizacijo združenega dela in delno spremeni ime v INDUSTRIJSKO MONTAŽNO PODJETJE – IMP. SOZD ima 7 delovnih organizacij, delovno skupnost in interno banko.

1978 november – Pripojitev Klima Celje

● KAKOVOST IN CELOVITOST 1979–1987

Uveljavitev na zunanjih trgih, predvsem v deželah tretjega sveta in začetki preustroja domačega gospodarstva, narekujejo ustrezno prilagajanje. Takšen pristop pomeni tehnološko in razvojno posodabljanje. Gre za prehod, ko pridobivajo prevladujočo vlogo informacije, znanje, kakovost in servis. Odločilno vlogo pri tem opravlja trg, ki zahteva celovito ponudbo. Težišče je v ponudbi celovite storitve po sistemu »ključ v roko«.

1979 – Otvoritev novih obratov in tovarn IMP Ogrevanje vodovod Ljubljana, IMP Blisk Murska Sobota, IMP Dvigalo Ljubljana, IMP Elektrokovinar Ptuj, IMP Montaža Maribor in IMP TIO Idrija.

1981 januar – Priključilo se Alchrom Ruše.

1981 – Otvoritev tovarne armatur IMP Livar v Ivančni gorici in tovarne IMP TEN v Ljubljani.

1982 julij – Nova tovarna IMP ITAK v Ljubljani.

1983 januar – Ustanovitev IMP Marketinga.

1984 oktober – Otvoritev tovarne IMP Alchrom v Rušah.

1986 – Začetek izvajanja srednjeročnega razvojnega plana '86–90 (večja tržna usmeritev, krepitev vloge delovnih organizacij).

1986 november – Razširitev in modernizacija Ilvarne sive in modularne litine v Ivančni gorici.

1987 – IMP Elektromonter nabavi sodobno merilno tehniko.

1987 – Posodobitev in nabava opreme za klima laboratorij.

1987 julij – Nova tovarna IMP Avtomatika v Ljubljani.

1987 – Stirideseta obletnica ustanovitve IMP.

ELEKTROTEHNA

Mednarodno priznanje za podvodni telefon

Elektrotehnik tozdr Elzas že lep čas edini v državi proizvaja komplicirano napravo imenovano podvodni brezžični telefon UT-10 S/D. Naprava, ki je sestavljena iz nadvodnega ter podvodnega dela služi za sporazumevanje med potapljači ali pa za sporazumevanja med potapljači v vodi in sodelavci na obali.

Podvodni telefon je doslej v domačih vodah dobil vsa najvišja priznanja, zlasti na sejmu civilne zaščite v Kranju. Pred kratkim pa je zelo ugodno priznanje prispelo tudi iz Hamburga. V dopisu, ki ga pošiljajo tuji uporabniki piše, da so naš podvodni telefon preizkusili letošnje poletje na Danskem ter da je deloval brezhibno. »Kvaliteta prenosa je bila v vseh primerih neoporečna. Zveza ni bila nikoli prekinjena, malo več je bilo le težav pri nameščanju slušalk, potrebna bi bila kapa. Tu se bo moral proizvajalec nečesa domisliti... Upravljanje je neproblematično,« so zapisali Nemci.

Elzas napoveduje izboljšave!

T. B.

NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU

Sejem elektronike tokrat drugače

Sejem elektronike pod nazivom SODOBNA ELEKTRONIKA 87, ugledna mednarodna prirediteljska s 34-letno tradicijo, je bila letos nekoliko drugačna kot v prejšnjih letih. Naravo sprememb, za katere se je odločil organizator – Gospodarsko razstavišče, so narekovali čas in pa gibanja na področju elektronike v svetu in ne nazadnje sejemski prirediteljski sama.

Tako je bila letošnja Sodobna elektronika prvič razdeljena na dve časovni obdobji. Prve dni so bila vrata odprta v glavnem le za strokovnjake in poslovne ljudi, zadnja dva dneva pa za ljubitelje in ostale radovedne obiskovalce. Temu primerno so porazdelili tudi vstopnino – v prvih treh dneh je znašala 4.000 dinarjev, zadnja dva dneva pa polovico – 2.000 dinarjev.

Organizator je imel dosti razlogov, da se je odločil za delitev sejma na »profesionalne« in »laične« dneve. Najprej je hotel poudariti poslovni značaj sejma elektronike, oziroma njegov strokovni del, ki je bil v zadnjih letih, zaradi neznosne gneče, na nedopustno nizki ravni.

Druga novost in sprememba je zadevala prostorsko izločitev razstave robotov in fleksibilne avtomatizacije. Ta povsem specializirana razstava, za katero je v obstoječih dvoranah razstavišča zmanjkalo prostora, je bila prenesena v posebej preurejeno športno dvorano vojašnice Ljuba Šergerja na Topniški ulici; organizirani so bili brezplačni avtobusni prevozi od GR do tja in nazaj.

In kaj je ponudila letošnja Sodobna elektronika? Najprej na razstavnih prostorih so se nagnili izdelki več kot 680 razstavljalcev iz doma in vsega sveta. Največ je bilo seveda tujih razstavljalcev, 466 po številu, domačih pa 214. Tako je bil letošnji sejem tudi po številu stoječih rekorden. Razstavljalcev je bilo tako za 9 odstotkov več kot lansko leto, med tujci pa je to število naraslo za 6.

Večina razstavljenih izdelkov – napako dve tretjini – sodi v skupino tako imenovane profesionalne elektronike, le deset odstotkov proizvodov je bilo mogoče uvrstiti med zabavno elektroniko.

Največ novitet so proizvajalci pokazali na področju robotike, kjer je bilo na ogled mnogo robotskih podslojov, strežnih naprav, pa tudi celotna robotizirana delovna mesta, linije in roboti sami.

In še nekaj bi bilo treba omeniti. Sejem Sodobna elektronika je bil tudi izjemno živahno stičišče domačih in tujih strokovnjakov, kjer so, poleg sklepanja poslov, izmenjavali strokovne izkušnje, bodisi v neformalnih razgovorih ali na posebno organiziranih strokovnih posvetovanjih.

TADEJ BRATOK

Štirje novi lokali

Letošnja jesenska bera sozda Elektrotehne bo sorazmerno bogata. V kratkem bo koprski tozdr Elkop na stadionu blizu obale odprl veliko brezcarinsko trgovino, ki ne bo omejena zgolj na tobak, alkohol in dišave, temveč bo ponujala tudi široko izbiro dražjih domačih izdelkov, predvsem usnjene galanterije.

Enako bo tozdr Elkop tik ob mejnem prehodu v Vrtojbi pri Novi Gorici odprl prenovljene prostore svojega predstavništva.

Tudi delovna organizacija SET bo še ta mesec odprla prenovljeno konsignacijsko prodajalno v Ljubljani na Mestnem trgu, vrh tega pa bo svoje nove poslovne in skladiščne prostore še ta mesec predstavil javnosti tozdr Elzas, prav tako v Ljubljani na Poljanski cesti.

T. B.

MALE PRODUKCIJSKE ENOTE

DO PRIS – izziv času

Občinska konferenca Zveze socialistične mladine Bežigrad je skupno s Kovinotehno Celje – tozdr Inženiring ustanovila v mesecu juniju malo produkcijsko enoto DO PRIS. S tem je občinska konferenca ZSMS Bežigrad pristopila k izvajanju kongresnih sklepov Zveze socialistične mladine Slovenije iz Krškega, v katerem se mladi zavzemajo za ustanavljanje malih produkcijskih enot, kot izziva času in ene od možnosti za izhod iz sedanje gospodarske krize. Ustanavljanje malih produkcijskih enot se vklaplja tudi v poskus skupščine občine, pa tudi širše družbene skupnosti za prestrukturiranje gospodarstva.

DO PRIS (Projektiranje informacijskih sistemov) naj bi se v svoji osnovni dejavnosti ukvarjala z izdelavo in trženjem informacijskih orodij ter svetovanjem pri izgradnji računalniško zasnovanih informacijskih sistemov.

Zgodovina računalništva in avtomatske informatike je relativno kratka, ravno to pa vpliva tudi na njen neverjetno hiter in dinamičen razvoj. Pomanjkanje temeljnih informacij pogosto negativno vpliva na poslovne odločitve, ki na današnji stopnji razvoja zahtevajo predvsem hitrost in učinkovitost. Zato ni naključje, da se prve male produkcijske enote razvijajo predvsem na področju računalništva in informatike, kjer kot male fleksibilne delovne organizacije, neodvisne od ponudnikov računalniške opreme in njihovega

monopola, lahko z znanstvenim pristopom rešujejo konkretne probleme vsakega posameznega uporabnika računalniške informatike.

DO PRIS tako v sklopu svojih dejavnosti nudi predvsem:

- Načrtovanje informacijskih sistemov, ki obsega strateško načrtovanje informacijskih virov, organizacije RZIS in informacijskih virov, načrtovanje distributivne obdelave podatkov in medsebojno povezljivih informacijskih sistemov, načrtovanje računalniških kapacitet;

- Svetovanje na področju načrtovanja gradnje in uporabe informacijskih sistemov, ki obsega izbor metodologij za gradnjo informacijskih sistemov, razvoj informacijske arhitekture, ovrednotenje in izbor sistema za izgradnjo in krmljenje baz podatkov in načrtovanje baz podatkov, zagotavljanje standardov, postopkov in organizacije skrbništva podatkov ter baz podatkov;

- Inženiring pri gradnji informacijskih sistemov;

- Izobraževanje načrtovalcev, skrbnikov in uporabnikov informacijskih sistemov za gradnjo informacijskih sistemov, načrtovanje informacijskih virov, načrtovanje baz podatkov in za vodenje informacijskih centrov.

Navkljub široki paleti dejavnosti pa nova delovna organizacija zaposluje le sedem mladih in kreativnih znanstvenikov s področja računalništva. Temu primerno

nizka so tudi zagonska sredstva v višini 81.520.000 din, ki sta jih zagotovila DO Mikrohiti v obliki brezplačnega prenosa potrebne opreme in Kovinotehna TOZD Inženiring Celje, ki DO PRIS pomaga pri administrativnih opravilih.

Ustanovitev male produkcijske enote DO PRIS, ki je storila prve korake dokaj uspešno, potrjuje izkušnje tovrstnih organizacij, ki so pokazale v zadnjih letih upravičenost obstoja. Male produkcijske enote se v svojem delu kažejo kot pomemben in nujen dejavnik v tehnološki preobrazbi našega gospodarstva in družbe kot celote. Žal pa še vedno obstajajo nekateri administrativni zadržki, ki jih bo potrebno neobhodno odpraviti. Nena zadnje je potrebno te zadržke odpraviti tudi zaradi realne potrebe in prostora za obstoj tovrstnih produkcijskih enot.

DO PRIS pa ima pomembno vlogo tudi na področju, ki ni strogo ekonomski, pač pa mnogo bolj izobraževalnega značaja. Ob svojih rednih poslovnih obveznostih bo združeval tudi mlade in nadebudne računalničarje ter na tak način prispeval k računalniškemu opismenjevanju mlade generacije. Zgleda vreden poskus!

Prva lastovka je torej tudi na tem področju prinesla pomlad v drobno gospodarstvo občine Bežigrad in prizadevanja upravnih organov SO Bežigrad za nadaljnji razvoj te pomembne gospodarske panoge. Prepričani smo, da ne bo edina.

BOGDAN URBAR